

Quản lý hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ ở các trường mầm non công lập huyện Bình Chánh, thành phố Hồ Chí Minh

Phan Thị Hoàng Oanh*

*GV Trường Mầm non Hoa Hồng 2, Tân Quý Tây, Bình Chánh, TP. Hồ Chí Minh

Received: 25/9/2023; Accepted: 30/9/2023; Published: 9/10/2023

Abstract: Managing child rearing and caring activities is one of the important management contents in preschools. The management of child rearing and caring activities in public kindergartens in Binh Chanh district, Ho Chi Minh City has initially achieved some good results but there are still weaknesses that need to be addressed. Inheriting the analyzed theoretical basis and based on the current situation of managing child rearing and care activities, the article proposes a number of measures to manage child rearing and caring activities in public kindergartens in Binh Chanh district, Ho Chi Minh City.

Keywords: Managing, nurturing, caring, preschool children, Binh Chanh district

1. Đặt vấn đề

Hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ (HĐNDCS) luôn được các cơ sở giáo dục mầm non quan tâm đặc biệt, bởi đây là lứa tuổi cần được chăm sóc, bảo vệ. Hoạt động này giúp hỗ trợ và đáp ứng sự phát triển về thể chất và tinh thần cho trẻ mầm non. Trên địa bàn huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) việc quản lý HĐNDCS ở các trường mầm non công lập (MNCL) đã từng bước đi vào nền nếp, đạt được một số kết quả tốt. Tuy vậy, vẫn còn những khó khăn về điều kiện, bất cập về nhận thức trong đội ngũ giáo viên (GV), cha mẹ trẻ (CMT) và nhất là chưa có nhiều biện pháp quản lý sáng tạo cho cán bộ quản lý (CBQL). Vì vậy, việc khảo sát để đánh giá đúng thực trạng, từ đó đề xuất biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả HĐNDCS ở các trường MNCL hiện nay là rất cần thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vài nét về thực trạng quản lý HĐNDCS ở các trường MNCL huyện Bình Chánh, TP.HCM

Theo kết quả nghiên cứu của chúng tôi, thực trạng quản lý HĐNDCS ở các trường MNCL huyện Bình Chánh, TP.HCM được khái quát trên các mặt chủ yếu như sau (Phan Thị Hoàng Oanh, 2023):

- Về quản lý hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL, GV và CMT về tầm quan trọng và vai trò của HĐNDCS đã được đánh giá khá; tuy nhiên cần làm tốt hơn nữa về việc phân công, phân cấp thực hiện các hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức và thường xuyên kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch giáo dục nhận thức. Những tồn tại bộ

lộ qua đánh giá, cần được rút kinh nghiệm để có biện pháp khắc phục nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động quan trọng này.

- Về thực trạng kế hoạch hóa HĐNDCS: Hầu hết các trường đã thực hiện tốt việc đánh giá thực trạng, xây dựng kế hoạch hàng năm đáp ứng cơ bản mục tiêu, định hướng chung của hoạt động này. Tuy vậy, các trường chưa có được khung kiểm tra, giám sát và đánh giá thực hiện kế hoạch HĐNDCS. Vì vậy, cải tiến công tác kế hoạch hóa hoạt động cần phải được thực hiện hiệu quả, đồng bộ.

- Việc tổ chức thực hiện các HĐNDCS được các trường MNCL thực hiện nề nếp, hàng năm các mục tiêu, chỉ tiêu cơ bản đều đạt được. Tuy nhiên, biện pháp và cách làm sáng tạo chưa nhiều, sự phân công, phân cấp có khi chùng chéo, kém hiệu quả.

- Về thực trạng chỉ đạo thực hiện HĐNDCS: Hiệu trưởng các trường đã có sự bao quát, chỉ đạo kịp thời, nhất là về phòng tránh dịch bệnh, công tác nuôi dưỡng và thực hiện các chuyên đề chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ. Tuy nhiên, cần có thêm các biện pháp để làm tăng hiệu lực chỉ đạo hơn nữa của hiệu trưởng.

- Về thực trạng kiểm tra, giám sát và đánh giá kết quả HĐNDCS: Tất cả các nội dung được đánh giá đạt mức khá, cho thấy vai trò của hiệu trưởng trong việc kiểm tra đánh giá rất quan trọng trong hoạt động. Vấn đề cần rút kinh nghiệm là xây dựng kênh thông tin chỉ đạo trên xuống, báo cáo dưới lên để thu thập thông tin đầy đủ, kịp thời hơn.

2.2. Biện pháp quản lý HĐNDCS ở các trường MNCL huyện Bình Chánh, TP.HCM

Xuất phát từ kết quả phân tích, đánh giá thực trạng, chúng tôi đề xuất các biện pháp quản lý HỖNDCS trẻ ở các trường MNCL huyện Bình Chánh, TP.HCM theo hướng tác động vào thực tiễn để phát huy những điểm mạnh, những mặt tích cực đã đạt được và khắc phục hoặc giảm thiểu những khó khăn, yếu kém đang gặp phải nhằm làm cho HỖNDCS ở các trường MNCL hiệu quả hơn, đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục mầm non.

2.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và cha mẹ trẻ về vai trò, tầm quan trọng của hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ

Nâng cao nhận thức cho đội ngũ là một việc làm rất cần thiết và vô cùng quan trọng đối với bất kỳ hoạt động nào trong khâu tổ chức. Việc nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, NV và CMT (cha mẹ trẻ) về vai trò, tầm quan trọng của HỖNDCS góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tại các trường mầm non, tạo nên sức mạnh tổng hợp khi thực hiện các mục tiêu đề ra của nhà trường nói chung và HỖNDCS ở các trường mầm non nói riêng. Qua khảo sát thực tế, việc nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, GV, NV và CMT chưa được đánh giá cao trong công tác quản lý của hiệu trưởng (HT) về HỖNDCS. Để thực hiện tốt vai trò của mình trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ HT cần thực hiện tốt một số nội dung:

- Hàng năm, HT trường mầm non xây dựng kế hoạch hoạt động giáo dục để nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, NV và CMT về vai trò, tầm quan trọng của HỖNDCS. Mục tiêu, nội dung, phương pháp là 03 yếu tố cấu thành một kế hoạch giáo dục nhận thức mà hiệu trưởng cần đảm bảo, bên cạnh các chức năng quản lý hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức cần được chú trọng.

- Kế hoạch hoạt động giáo dục nhận thức cho CBQL, GV, NV, CMT về vai trò, tầm quan trọng của HỖNDCS phải thể hiện rõ hình thức, phương pháp tuyên truyền, giáo dục phù hợp điều kiện, thực tiễn của nhà trường.

- Sau khi có kế hoạch, hiệu trưởng tiến hành triển khai phân công, phân cấp thực hiện các hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức, tổ chức tập huấn, hướng dẫn thực hiện các nội dung tuyên truyền, giáo dục.

- Vấn đề quan trọng để kế hoạch hoạt động giáo dục nâng cao nhận thức được thực thi một cách kịp thời, đúng theo quy định về phân công, phân cấp đã xác định, hiệu trưởng trường mầm non cần lưu ý một số nhiệm vụ quản lý trọng tâm của mình là:

Ban hành các văn bản để thúc đẩy, đôn đốc thực hiện (công văn nhắc nhở, quy định, quy chế...) trực tiếp tham gia một số hoạt động để khuyến khích, thúc đẩy hoặc nhắc nhở kịp thời, thường xuyên kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch giáo dục nhận thức cho CBQL, GV, NV và CMT về HỖNDCS.

2.2.2. Biện pháp 2: Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên về kỹ năng lập kế hoạch hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ

Kế hoạch HỖNDCS ở các trường mầm non, có thể được phân chia ra nhiều loại khác nhau, thông thường có các loại kế hoạch ngắn hạn, với các nội dung nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ (NDCS) thực hiện theo từng tuần, tháng, kế hoạch trung hạn với các nội dung NDCS thực hiện theo từng giai đoạn của lứa tuổi, từng học kỳ, năm học và kế hoạch dài hạn với các nội dung NDCS được thực hiện cho cả thời gian mà trẻ ở trường mầm non. Trong mỗi kế hoạch đều phải xác định rõ mục tiêu cần đạt được, các bước tiến hành, những điều kiện, phương tiện cần thiết được sử dụng để tiến hành quản lý và tổ chức HỖNDCS trong thời gian nhất định ở trường mầm non.

Thống nhất cách thức phối hợp giữa chính quyền, đoàn thể, các lực lượng giáo dục của trường mầm non để quản lý, tổ chức HỖNDCS một cách có hiệu quả nhất. Như bất kỳ một biện pháp quản lý nào khác, tổ chức xây dựng kế hoạch NDCS phải được thực hiện nghiêm túc, để giúp các lực lượng tập trung thực hiện nhiệm vụ NDCS một cách tốt nhất.

Quá trình xây dựng, tổ chức thực hiện kế hoạch NDCS phụ thuộc vào trình độ, năng lực kinh nghiệm của CBQL, HT trường mầm non. Để nâng cao hiệu quả công tác xây dựng kế hoạch NDCS, cần bồi dưỡng cho CBQL, GV, NV của trường mầm non về kỹ năng xây dựng kế hoạch cho phù hợp với thực tế của trường mầm non giai đoạn hiện nay; đó là các kỹ năng về đánh giá thực trạng, xác định mục tiêu/ chỉ tiêu, biện pháp, phân công, phân cấp thực hiện...

2.2.3. Biện pháp 3: Đổi mới sự phân công, phân cấp quản lý, phát huy vai trò của tổ chuyên môn trong tổ chức thực hiện hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ

Đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức NDCS nhằm phát huy tính chủ động, tích cực của mỗi trẻ, tạo khả năng hoạt động độc lập, khả năng tự giải quyết các việc sinh hoạt của mỗi trẻ; củng cố phát triển các hành vi thói quen tốt trong sinh hoạt, vệ sinh cá nhân. Đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức NDCS bằng cách khuyến khích trẻ tự phục vụ nhu cầu cá

nhân sẽ gây sự hứng thú, bồi dưỡng thái độ tích cực, tự giác cho trẻ trong việc tham gia các hoạt động vệ sinh chung trong lớp học; tạo dựng cho trẻ những tình cảm chân thành với những người hàng ngày gần gũi, giúp đỡ trẻ sinh hoạt, học tập.

Đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức NDCS chính là triển khai tổ chức bữa ăn, thức uống hợp vệ sinh và đủ dinh dưỡng, tạo điều kiện quan trọng đầu tiên đảm bảo cho trẻ khỏe mạnh và phát triển thể chất bình thường, tránh được một số tai nạn nguy hiểm như ngộ độc thực phẩm. Đó là mục tiêu hàng đầu của việc đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức NDCS ở các trường mầm non. Đổi mới nội dung, chương trình chăm sóc trẻ nhằm đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm trong điều kiện sản xuất và thị trường thực phẩm manh mún và chưa được chuẩn hóa, môi trường bị ô nhiễm như hiện nay. Do vậy, đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức NDCS chỉ có thể được thực hiện bằng một hệ thống những việc làm khác nhau của các cá nhân, tập thể theo sự phân công, phân cấp quản lý, phát huy vai trò của tổ chuyên môn trong tổ chức thực hiện HỖNDCS ở trường mầm non.

2.2.4. Biện pháp 4: Đảm bảo hiệu lực chỉ đạo của hiệu trưởng và các chủ thể được ủy quyền trong thực hiện kế hoạch nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ

Cán bộ quản lý, HT trường mầm non cần tăng cường hiệu lực chỉ đạo của mình và các chủ thể được ủy quyền trong thực hiện kế hoạch NDCS bằng các chức năng quản lý: Chỉ đạo thực hiện chế độ sinh hoạt hàng ngày của trẻ, chỉ đạo công tác nuôi dưỡng, chỉ đạo việc chăm sóc tốt bữa ăn cho trẻ và cho trẻ uống nước đầy đủ, đặc biệt là mùa hè, chỉ đạo công tác chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ, chỉ đạo thực hiện phòng tránh dịch bệnh cho trẻ, chỉ đạo giáo viên thực hiện các chuyên đề về NDCS.

Muốn thực hiện hiệu quả các nội dung chỉ đạo trên, hiệu trưởng cần: hướng dẫn, tập huấn để GV, tổ chuyên môn được phân công hiểu rõ nhiệm vụ khi thực hiện các nội dung của kế hoạch NDCS, ban hành văn bản chỉ đạo, thúc đẩy thực hiện hoạt động NDCS, HT và các thành viên quản lý nhà trường trực tiếp tham gia một số hoạt động điểm để kịp thời khen thưởng hoặc nhắc nhở.

2.2.5. Biện pháp 5: Thường xuyên kiểm tra, giám sát việc thực hiện và đánh giá kết quả các hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ

Đây là biện pháp có tác dụng thúc đẩy HỖNDCS

của GV và tinh thần phấn đấu vươn lên của mỗi GV khi được giao nhiệm vụ nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ. Kiểm tra, đánh giá kết quả HỖNDCS được thực hiện một cách thường xuyên, kịp thời sẽ có tác dụng thúc đẩy tinh thần trách nhiệm của mỗi cá nhân trong HỖNDCS.

Các hoạt động kiểm tra, đánh giá cần được tổ chức một cách khoa học; thực hiện nghiêm túc, đúng đắn, công bằng, tôn trọng danh dự và nguyện vọng của GV. Cán bộ quản lý, HT ở trường mầm non phải thực hiện tốt công tác quản lý, vận dụng linh hoạt các nguyên tắc, đảm bảo tính Đảng và tính pháp chế của quản lý Nhà nước, công khai, dân chủ trong thực hiện việc kiểm tra, giám sát việc thực hiện và đánh giá kết quả các HỖNDCS; quá trình tổ chức kiểm tra, đánh giá HỖNDCS phải thực hiện đúng quy định pháp luật và các văn bản pháp quy.

3. Kết luận

Các biện pháp quản lý HỖNDCS ở các trường MNCL huyện Bình Chánh, TP.HCM mà chúng tôi đề xuất đã được khảo nghiệm nhận thức về tính cần thiết và tính khả thi và được 177 khách thể là CBQL, GV, NV và CMT ở các trường mầm non đánh giá có tính cần thiết và khả thi cao; tương quan Spearman giữa tính cần thiết và tính khả thi là thuận và chặt chẽ ($r = 0,9$). Sự tương đồng này cho thấy các biện pháp được đề xuất đúng với những yêu cầu cấp thiết của quản lý và phù hợp với điều kiện thực tế tại các trường mầm non công lập huyện Bình Chánh, TP.HCM, hoàn toàn có thể triển khai ứng dụng đạt hiệu quả ./

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Thông tư 01/VBHN-BGDĐT ngày 13/4/2021, Chương trình giáo dục mầm non.*

2. Phan Thị Hoàng Oanh (2023), *Thực trạng quản lý hoạt động nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ ở các trường mầm công lập huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh*, Tạp chí Thiết bị giáo dục số 299 kỳ 2 tháng 10 năm 2023.

3. Lê Khánh Tuấn (2019), *Quản lý Tài chính và Cơ sở vật chất - Kỹ thuật trường học*, NXB Giáo dục Việt Nam.

4. Bùi Minh Hiền (Chủ biên), Vũ Ngọc Hải & Đặng Quốc Bảo (2011), *Quản lý giáo dục* (In lần thứ ba), NXB Đại học Sư phạm.

5. Lê Khánh Tuấn (2018), *Dự báo và Kế hoạch hoá trong quản lý giáo dục*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.